

ภาคผนวก ข

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 18297 – 18298/2556

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 18297 – 18298/2556

ระหว่าง	{	นางวาสนี สุวรรณสิทธิ	โจทก์
		กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ 1	
		นายนิธิศ ลิ้มสกุล ที่ 2	จำเลย

เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร

ระหว่าง	{	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอส.เซฟ ออยล์	โจทก์
		นายนิธิศ ลิ้มสกุล ที่ 1	
		กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่ 2	จำเลย

เรื่อง ทรัพย์สินทางปัญญา สิทธิบัตร

โจทก์ที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษา ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

คดีทั้งสองสำนวนนี้ ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางสั่งให้รวมพิจารณาเป็นคดีเดียวกัน โดยให้เรียกโจทก์ในสำนวนแรกว่าโจทก์ที่ 1 โจทก์ในสำนวนหลังว่าโจทก์ที่ 2 จำเลยที่ 1 ในสำนวนแรกว่าจำเลยที่ 1 และจำเลยที่ 1 ในสำนวนหลังว่าจำเลยที่ 2

สำนวนแรกโจทก์ที่ 1 ฟ้องว่า โจทก์ที่ 1 เป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตร “ตู้จำหน่ายของเหลวแบบหยอดเหรียญ” ซึ่งได้รับการจดทะเบียนตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 2925 เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2549 และได้ดำเนินธุรกิจผลิตและจำหน่ายในชื่อทางการค้าและเครื่องหมายการค้าว่า มินิปั๊มส์ (Minipump) ในนามบริษัท วี.ที.เอส มินิปั๊มส์ จำกัด มียอดการจำหน่ายทั้งในและต่างประเทศ จำเลยที่ 2 เป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตร “เครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิง” อนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ซึ่งการประดิษฐ์ตามข้อถือสิทธิข้อที่ 1 ของจำเลยที่ 2 เป็นข้อถือสิทธิสาระสำคัญ และเป็นการประดิษฐ์ ที่มีการใช้และผลิตจำหน่ายแพร่หลายแล้วก่อนจำเลยที่ 2 ยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 จึงไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ไม่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้จึงเป็น อนุสิทธิบัตรที่ไม่สมบูรณ์ โจทก์ที่ 1 เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตร เลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 เนื่องจากจำเลยที่ 2 ได้กล่าวอ้างสิทธิตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ที่ไม่สมบูรณ์ตามพระราชบัญญัติ

สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 ทวิ มาตรา 65 ทศ มาแจ้งความดำเนินคดีแก่โจทก์ที่ 1 โดยอ้างว่า โจทก์ที่ 1 ละเมิดอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 ซึ่งไม่เป็นความจริง เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่ 1 ทำให้โจทก์ที่ 1 ได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ทั้งหมดหรือบางส่วน และให้จำเลยที่ 1 เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ทันที เมื่อคดีถึงที่สุด หากไม่ดำเนินการให้ถือคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสอง

สำนวนหลังโจทก์ที่ 2 ฟ้องว่า เมื่อประมาณปี 2547 นายณัฐวัฒน์ สนามพล ประกอบธุรกิจผลิตเครื่องจำหน่ายน้ำมันอัด โนมัด โดยได้ต้นแบบแนวคิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาและภาคพื้นเอเชีย ต่อมาได้จัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด โจทก์ที่ 2 เพื่อผลิตจำหน่ายหรือมีไว้ซึ่งสินค้าที่มีรูปลักษณะเหมือนหรือคล้ายกับสินค้าของจำเลยที่ 2 ที่ได้รับอนุสิทธิบัตร ซึ่งความจริงการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ไม่เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่และไม่เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ.2522 มาตรา 65 ทวิ เพราะเครื่องดังกล่าวได้มีการเผยแพร่ จำหน่ายและให้บริการเดิมน้ำมันเชื้อเพลิงในต่างประเทศมานานแล้ว จึงเป็นอนุสิทธิบัตรที่ไม่สมบูรณ์ จำเลยที่ 2 ร้องทุกข์กล่าวหาว่าโจทก์ที่ 2 ละเมิดอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 ทำให้ทรัพย์สินของโจทก์ที่ 2 ถูกค้น ยึด นอกจากนี้ จำเลยที่ 2 ขัดขวางการผลิต จำหน่าย หรือมีไว้ซึ่งเครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของจำเลยที่ 2 ด้วยการแจ้งข่าวให้ลูกค้าของโจทก์ที่ 2 สับสนและดำเนินคดีโจทก์ที่ 2 โจทก์ที่ 2 จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 นว ในการขอให้ศาลเพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 และภายหลังที่อนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ได้รับการจดทะเบียน ปรากฏว่ามีผู้ยื่นขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ ซึ่งอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญามีคำวินิจฉัยที่ 35/2552 ว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่และเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม แต่จากรายงานการตรวจค้นเพื่อประกอบการพิจารณาตรวจสอบอนุสิทธิบัตร เอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 9 ในส่วนข้อเท็จจริงเห็นได้ชัดเจนว่า จำเลยที่ 2 นำงานที่ปรากฏอยู่แล้วในต่างประเทศมาขอรับสิทธิบัตรในประเทศไทย คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ 35/2552 จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลเดิมในแฟ้มจดทะเบียนในกรณีสิทธิบัตรต่างประเทศ แต่อ้างคำแถลงของจำเลยที่ 2 เป็นสำคัญในการทำคำวินิจฉัย ขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ 35/2522 และพิพากษาว่าจำเลยที่ 2 ไม่มีสิทธิตามกฎหมายในอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930

จำเลยทั้งสองทั้งสองสำนวนให้การและแก้ไขคำให้การในทำนองเดียวกันว่า โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไม่มีอำนาจฟ้องเนื่องจากโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ไม่มีส่วนได้เสีย การดำเนินการรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 1 เป็นไปตามขั้นตอนการตรวจสอบคำขอรับอนุสิทธิบัตร

ก่อนการรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรขอด้วยกฎหมายแล้ว โดยการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 แตกต่างจากการประดิษฐ์ที่มีอยู่แล้วเนื่องจากมีระบบการทำงานที่แตกต่างกัน ข้อกล่าวอ้างของโจทก์ที่ 1 และที่ 2 เป็นการกล่าวอ้างเลื่อนลอยไม่ได้แสดงหลักฐานให้เห็นว่าเป็นอย่างไร และภายหลังที่จำเลยที่ 1 ออกอนุสิทธิบัตรให้แก่จำเลยที่ 2 โจทก์ที่ 1 และจำเลยที่ 2 ได้ยื่นคำขอให้จำเลยที่ 1 ตรวจสอบการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 และอนุสิทธิบัตรเลขที่ 2925 ของโจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ประกาศโฆษณาการจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกอนุสิทธิบัตร และเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างขั้นตอนการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะต้องทำการตรวจสอบตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 จ การที่โจทก์ที่ 1 ฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 โดยที่ยังอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบการประดิษฐ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่ 1 โจทก์ที่ 1 จึงไม่มีอำนาจฟ้อง จำเลยที่ 1 ดำเนินการตรวจสอบการออกอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ตามขั้นตอนของกฎหมาย คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ 35/2552 ว่า การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 เป็นการผลิตขึ้นใหม่และเป็นการประดิษฐ์ที่สามารถประยุกต์ในทางอุตสาหกรรม เป็นการชอบแล้วและเป็นที่สุดตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2552 มาตรา 72 ขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ

โจทก์ที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ในชั้นนี้คดีมีปัญหาให้ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ว่า โจทก์ที่ 1 และที่ 2 เป็นผู้มีส่วนได้เสียที่มีอำนาจฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 หรือไม่ โจทก์ที่ 1 อุทธรณ์ว่า แม้โจทก์ที่ 1 จะไม่ได้ยื่นอุทธรณ์คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ 35/2552 แต่การที่จำเลยที่ 1 จดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้จำเลยที่ 2 โดยยังไม่มีตรวจสอบความใหม่ของสิ่งประดิษฐ์ก่อนตามเงื่อนไขของกฎหมายสากล ย่อมเป็นการไม่ชอบ นอกจากนั้น พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 มาตรา 65 นว ให้สิทธิแก่บุคคลใดก็ได้ที่เห็นว่าอนุสิทธิบัตรนั้นไม่สมบูรณ์ สามารถฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรนั้นก็ได้ โจทก์ที่ 1 จึงมีอำนาจฟ้อง และที่โจทก์ที่ 2 อุทธรณ์ว่า คำวินิจฉัยของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางที่ว่า โจทก์ที่ 2 มิใช่ผู้ยื่นคำขอให้ตรวจสอบ จึงไม่ถือว่าคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่ 2 นั้น ไม่ถูกต้องเพราะโจทก์ที่ 2 บรรยายฟ้องว่าอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 มิได้เป็นการประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ตามมาตรา 65 ทวิ ซึ่งความ

ไม่สมบูรณ์ดังกล่าวบุคคลใดจะกล่าวอ้างขึ้น หรือผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการจะฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรนั้นก็ได้ การที่โจทก์ที่ 2 ฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของกรมทรัพย์สินทางปัญญาและขอให้พิพากษาว่าจำเลยที่ 2 ไม่มีสิทธิตามกฎหมาย จึงเป็นการฟ้องที่มุ่งให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเป็นสำคัญ หาใช่เป็นปัญหาตามมาตรา 65 จ มาตรา 72 และมาตรา 74 ไม่ โจทก์ที่ 2 จึงมีอำนาจฟ้องตามมาตรา 65 นว นั้น เห็นว่า การขอรับอนุสิทธิบัตรสำหรับการประดิษฐ์ตามพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ได้กำหนดเงื่อนไขในวิธีการได้มาและการสิ้นสุดด้วยการปฏิเสธคำขอหรือการให้เพิกถอนซึ่งอนุสิทธิบัตรสำหรับการประดิษฐ์ไว้ในหมวด 3 ทวิ ซึ่งมีเงื่อนไขในกระบวนการพิจารณาคำขอรับอนุสิทธิบัตรแตกต่างหากจากการขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ กรรมวิธีการประดิษฐ์และสิทธิในการใช้กรรมวิธีตามสิทธิบัตรการประดิษฐ์ซึ่งบัญญัติไว้ในหมวด 2 โดยมีข้อกำหนดในกระบวนการพิจารณาและการตรวจสอบคำขอรับอนุสิทธิบัตร โดยฝ่ายพนักงานเจ้าหน้าที่น้อยกว่ากระบวนการพิจารณาคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ และให้ความคุ้มครองในสิทธิตามอนุสิทธิบัตรซึ่งมีระยะเวลาที่สั้นกว่าการให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ด้วยการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบความใหม่ของการประดิษฐ์ที่สามารถใช้ประยุกต์ได้ในทางอุตสาหกรรมตามมาตรา 65 ทวิ แล้วเสนอให้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญารับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 เบญจ โดยไม่ต้องตรวจสอบข้อคัดค้านในคำขอเสียก่อนดังเช่นคำขอรับสิทธิบัตรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 31 และให้ความคุ้มครองสิทธิตามอนุสิทธิบัตรเพียง 6 ปี นับแต่วันขอรับตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 สัตต ทั้งนี้ เพื่อเป็นการจูงใจให้มีการค้นคว้าสิ่งประดิษฐ์ในเครื่องใช้ไม่สอยใหม่ ๆ (Utility Model) ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ทางอุตสาหกรรมออกเปิดเผยสู่สังคมอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนทั่วไป แต่กฎหมายก็ได้สร้างกลไกกำหนดวิธีการตรวจสอบอนุสิทธิบัตรที่ได้รับการจดทะเบียนไว้ภายหลัง โดยในช่วงระยะเวลาภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศโฆษณาการจดทะเบียนและการออกอนุสิทธิบัตร ให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียซึ่งเสื่อมเสียสิทธิในการแสวงหาประโยชน์ในสิ่งประดิษฐ์อันเนื่องมาจากที่มีบุคคลอื่นเป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตรนั้น โดยตรง อาจร้องขอให้มีการตรวจสอบว่าการประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตรมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 65 ทวิ หรือไม่ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 จ อันเป็นการสร้างสมดุลในกระบวนการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการได้รับอนุสิทธิบัตรวิธีทางหนึ่งโดยกระบวนการภาครัฐ ซึ่งจะมีกลไกการตรวจสอบความใหม่ของการประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตร การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาและของคณะกรรมการสิทธิบัตรและการนำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อให้มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 72 และมาตรา 74 หรืออีกวิธีทางหนึ่งได้กำหนดให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการสามารถฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้เพิกถอนอนุ

สิทธิบัตรได้ หากอนุสิทธิบัตรนั้นไม่สมบูรณ์เพราะขาดความใหม่ตามมาตรา 65 ทวิ รวมถึงคำขอรับอนุสิทธิบัตรที่ไม่เป็นไปตามมาตรา 65 ทศ ประกอบมาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 หรือมาตรา 14 ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 นว ซึ่งกระบวนการใช้สิทธิขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรทั้งสองวิธีดังกล่าวเป็นกระบวนการทางเลือก หากบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเลือกที่จะใช้สิทธิยื่นขอให้มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ของอนุสิทธิบัตรตามมาตรา 65 จ แล้ว ย่อมต้องผูกพันในกระบวนการที่ตนเลือกใช้สิทธิและไม่มีสิทธิที่จะนำคดีมาฟ้องศาลจนกว่ากระบวนการดังกล่าวจะสิ้นสุดและนำคดีขึ้นสู่ศาลตามมาตรา 72 และมาตรา 74 และไม่อาจนำเรื่องเดียวกันมาฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรดังกล่าวได้อีก เพราะหากนำคดีเรื่องเดียวกันมาฟ้องร้องได้อีกก็จะมีผลเท่ากับเป็นการอนุญาตให้มีการพิสูจน์สิทธิในเรื่องเดียวกันซ้ำซ้อน คดีนี้ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2548 จำเลยที่ 2 ได้ยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตรเลขที่ 0503000579 ชื่อแสดงการประดิษฐ์เครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีรายละเอียดการประดิษฐ์และข้อถือสิทธิตามเอกสารหมายเลข 36 โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นคำขอที่ถูกต้องตามมาตรา 65 ทศ ประกอบมาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 และมาตรา 17 มาตรา 77 เบญจ และมาตรา 77 จ แห่งพระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 ตามเอกสารหมายเลข 38 จำเลยที่ 1 จึงรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ให้แก่จำเลยที่ 2 อันเป็นการจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้ตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดชอบด้วยกฎหมาย และเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2549 โจทก์ที่ 1 ยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตรเลขที่ 0603000750 ชื่อแสดงการประดิษฐ์ ตู้จำหน่ายของเหลวแบบหยอดเหรียญซึ่งมีรายละเอียดการประดิษฐ์และข้อถือสิทธิตามเอกสารหมายเลข 42 โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ตรวจสอบแล้วเห็นว่าเป็นคำขอที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนตามกฎหมายเช่นเดียวกันกับคำขอของจำเลยที่ 2 ตามเอกสารหมายเลข 43 จำเลยที่ 1 จึงรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรเลขที่ 2925 ให้แก่โจทก์ที่ 1 แต่เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2549 โจทก์ที่ 1 ได้ยื่นขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ของจำเลยที่ 2 ส่วนจำเลยที่ 2 ก็ยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์โจทก์ที่ 1 เช่นเดียวกันเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2549 แสดงว่าการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรของโจทก์ที่ 1 และจำเลยที่ 2 อาจเป็นการประดิษฐ์ที่มีข้อถือสิทธิและรูปลักษณะของสิ่งประดิษฐ์ที่เหมือนกันหรือคล้ายกันที่อาจทำให้แต่ละฝ่ายเสื่อมเสียสิทธิในการแสวงหาประโยชน์อันเนื่องมาจากอีกบุคคลหนึ่งเป็นผู้ทรงสิทธิบัตรโดยตรง ดังนี้ ย่อมถือได้ว่าเป็นกรณีที่โจทก์ที่ 1 ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีส่วนได้เสียได้ร้องขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ที่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 65 ทวิ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 จ โจทก์ที่ 1 จึงไม่อาจนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 ได้ โดยโจทก์ที่ 1 ต้องรอให้กระบวนการตรวจสอบพิสูจน์การประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตรว่ามีลักษณะตามที่กำหนดไว้ตามมาตรา 65 ทวิ หรือไม่ ตามที่โจทก์ที่ 1 ใช้สิทธิเลือกให้

เสร็จสิ้นก่อนแล้วจึงจะนำคดีฟ้องต่อศาลเพื่อขอให้พิจารณาคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการสิทธิบัตรตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในมาตรา 72 และมาตรา 74 เมื่อปรากฏว่าในขณะที่ยื่นฟ้องวันที่ 6 กรกฎาคม 2550 ยังอยู่ในระหว่างการตรวจสอบของพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ได้มีหนังสือแจ้งผลการตรวจสอบของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาให้โจทก์ที่ 1 ทราบเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2552 ตามเอกสารหมายเลข 67 และ โจทก์ที่ 1 มิได้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาต่อคณะกรรมการสิทธิบัตร อันเป็นขั้นตอนลำดับถัดไป คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงเป็นที่สุดตามมาตรา 72 วรรคหนึ่งกรณีจึงไม่ก่อให้เกิดสิทธิใด ๆ แก่โจทก์ที่ 1 ที่จะนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ได้อีก โจทก์ที่ 1 จึงไม่มีอำนาจฟ้อง สำหรับอุทธรณ์ของโจทก์ที่ 2 นั้น โจทก์ที่ 2 บรรยายฟ้องว่า เมื่อประมาณปี 2547 นายฉวีวัฒน์ สนามพล ประกอบธุรกิจผลิตเครื่องจำหน่ายน้ำมันอัดโนมัต โดยได้ค้นแบบแนวคิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาและภาคพื้นเอเชีย ต่อมาในปี 2550 จึงก่อตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด โจทก์ที่ 2 เพื่อผลิตจำหน่ายหรือมีไว้ซึ่งสินค้าที่มีรูปลักษณะเหมือนหรือคล้ายกันกับสินค้าของจำเลยที่ 2 เท่านั้น โดยไม่ปรากฏรายละเอียดอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการประดิษฐ์ของโจทก์ที่ 2 ในฐานะเป็นผู้ทรงสิทธิ หรือการอ้างอิงถึงชื่อแสดงสิ่งประดิษฐ์ประเภทใด หรือการมีข้อถือสิทธิหรือองค์ประกอบหรือรูปแบบลักษณะของการประดิษฐ์เช่นไร พอที่จะแสดงให้เห็นว่าการประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 ทำให้โจทก์ที่ 2 ต้องเสื่อมเสียสิทธิในการแสวงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์ที่โจทก์ที่ 2 มีอยู่เนื่องจากการที่มีจำเลยที่ 2 เป็นผู้ทรงอนุสิทธิบัตรนั้นโดยตรง และเป็นการโต้แย้งสิทธิในการใช้ประโยชน์จากการประดิษฐ์ที่โจทก์ที่ 2 อ้างในคำฟ้องทั้งทางนำสืบของโจทก์ที่ 2 ในส่วนนี้ก็ได้ความเพียงพอเท่าที่โจทก์ที่ 2 ได้บรรยายฟ้องไว้ในกรณีเช่นนี้ หากจะฟังว่าคำฟ้องของโจทก์ที่ 2 เป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรตามที่โจทก์ที่ 2 อ้างในอุทธรณ์ ก็ย่อมไม่เพียงพอที่จะถือได้ว่าโจทก์ที่ 2 เป็นบุคคลผู้มีส่วนได้เสียที่จะมีอำนาจร้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ดังที่บัญญัติไว้ตามมาตรา 65 นว แม้โจทก์ที่ 2 จะอ้างความไม่สมบูรณ์ของอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 เนื่องจากขาดความใหม่ตามมาตรา 65 ทวิ และกล่าวอ้างว่า จำเลยที่ 2 ร้องทุกข์กล่าวหาว่าโจทก์ที่ 2 ละเมิดอนุสิทธิบัตรของจำเลยที่ 2 ทำให้ทรัพย์สินของโจทก์ที่ 2 ถูกยึดและขัดขวางการจำหน่ายผลิตซึ่งเครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงของจำเลยที่ 2 มาด้วยก็ตาม หากเป็นจริงก็เป็นเพียงทำให้โจทก์ที่ 2 อยู่ในฐานะบุคคลใด ๆ ที่จะกล่าวอ้างความไม่สมบูรณ์ขึ้นอ้างในกรณีที่จะถูกบังคับใช้สิทธิจากผู้ทรงสิทธิในอนุสิทธิบัตรดังกล่าวเท่านั้น ไม่ถึงขนาดที่จะทำให้มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนอนุสิทธิบัตรได้ เมื่อพิจารณาคำฟ้องประกอบคำขอท้ายฟ้องของโจทก์ที่ 2 แล้ว เห็นได้ว่า คำฟ้องของโจทก์ที่ 2 ไม่ใช่คำฟ้องของบุคคลผู้มีส่วนได้เสียที่ได้ใช้สิทธิยื่นฟ้องขอให้

เพิกถอนอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ตามมาตรา 65 นว วรรคสอง แต่เป็นการที่โจทก์ที่ 2 ฟ้องขอให้เพิกถอนคำวินิจฉัยของอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นสำคัญ โดยอ้างเหตุแห่งการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ของจำเลยที่ 1 ที่ดำเนินการจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้แก่จำเลยที่ 2 โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งที่การประดิษฐ์ตามอนุสิทธิบัตรเลขที่ 1930 ของจำเลยที่ 2 ไม่มีความใหม่เนื่องจากเป็นงานที่ปรากฏอยู่แล้ว เมื่อปรากฏว่าโจทก์ที่ 2 ไม่ได้เป็นผู้ยื่นคำขอให้มีการตรวจสอบการประดิษฐ์ที่ได้รับอนุสิทธิบัตรตามมาตรา 65 ฉ คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมไม่เป็นการโต้แย้งสิทธิของโจทก์ที่ 2 โจทก์ที่ 2 ย่อมไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นคดีนี้ได้เช่นกัน ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์ที่ 1 และที่ 2 มานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ที่ 1 และที่ 2 ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นนี้ให้เป็นพับ

(ไมตรี ศรีอรุณ - อร่าม เสนามนตรี - สมควร วิเชียรวรรณ)